

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud. D. Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, Șt. Niță)

DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Valentina Clevadî

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către avocatul Barbacar Anatolie, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Pecotox-Air”, împotriva deciziei din 25 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Pecotox-Air” împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău privind anularea actului de control nr. 270 din 24.09.2015, a prescripției nr. X-01/09-6181 din 24.09.2015 și a refuzului Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. II-03/04-11201 din 21.10.2015,

c o n s t a t ă :

La data de 19 noiembrie 2015 SRL „Pecotox-Air” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sect. Botanica solicitând anularea actului de control nr. 270 din 24 septembrie 2015, a prescripției nr. X-01/09-6181 din 24 septembrie 2015 și a refuzului Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. II-03/04-11201 din 21 octombrie 2015, ca fiind ilegale.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la data de 24 septembrie 2015, în baza deciziei de control nr. X-01/09-5864 din 10 septembrie 2015 și a delegației de control nr. X-01/09-5886 din 14 septembrie 2015, de către specialistul principal al Secției controlul utilizării mijloacelor din BASS, Direcția Venituri a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sect. Botanica, a fost întocmit actul de control nr. 207.

În rezultatul efectuării controlului efectuat în privința SRL „Pecotox-Air”, s-a constatat că în perioada anilor 2011 - 2014 au fost stabilite și achitate indemnizații din mijloacele BASS în sumă de 39019,89 lei, dintre care indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă în sumă de 22899,89 lei și indemnizații de maternitate în sumă de 15120 lei. Certificatele medicale au fost completate conform Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 469 din 24 mai 2005 și a Instrucțiunii provizorii privind modul de completare a certificatului de concediu

medical de către angajator, aprobată prin ordinul nr. 121 din 24 iulie 2013 al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova.

Susține reclamantul că, în actul de control nr. 207 din 24 septembrie 2015 se invocă că au fost încălcări și anume la determinarea indemnizației de maternitate soției aflate la întreținerea soțului, stabilită la locul de lucru de bază al soțului, a fost încălcat pct. 21 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 (în vigoare la data survenirii riscului). S-a calculat concediul de maternitate a lui Alexandr Tocarenco (certificatul de concediu medical Seria 01 nr. 243160 din 07 noiembrie 2011) pentru perioada 07 noiembrie 2011 - 11 martie 2012. La momentul apariției riscului, Iulia Madonova nu era soția lui Alexandr Tocarenco, deoarece căsătoria a fost înregistrată la 11 noiembrie 2011. Suma calculată și achitată în mărime de 15120 lei nu se acceptă ca plată din mijloacele BASS.

Remarcă că, în rezultatul întocmirii actului de control, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău, conform art. 32 alin. (1) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, a solicitat de la angajator restituirea sumei de 15120 lei în bugetul asigurărilor sociale de stat.

Menționează că, concomitent cu actul de control în adresa SRL „Pecotox-Air” a fost expediată și prescripția nr. X-01/09-6181 din 24 septembrie 2015 care au fost recepționate la data de 05 octombrie 2015.

La data de 06 octombrie 2015, a contestat cu cerere prealabilă actul de control nr. 207 din 24 septembrie 2015. Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. II-03/04-11201 din data de 21 octombrie 2015, recepționat la data de 23 octombrie 2015, s-a refuzat în admiterea cererii prealabile.

Susține că, actele administrative contestate sunt ilegale, deoarece legalitatea procedurii privind stabilirea indemnizației a fost verificată de organele competente și nu au fost constatate careva abateri de la normele legale. A fost stabilit cu certitudine prezența riscului asigurat, conform deciziei de acordare a indemnizației de maternitate.

Declară că, nu s-a constatat vina angajatorului la stabilirea și plata necuvenită a sumelor de la bugetul asigurărilor sociale de stat ca rezultat al nerespectării prevederilor legislației în vigoare, or, dreptul de a adopta decizia privind refuzul în stabilirea indemnizației îi aparține în exclusivitate pârâtului.

Prin hotărârea din 22 februarie 2016 a judecătorei Centru mun. Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Pecotox-Air” împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sect. Botanica privind anularea actului de control nr. 270 din 24.09.2015, a prescripției nr. X-01/09-6181 din 24.09.2015 și a refuzului Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. II-03/04-11201 din 21.10.2015.

Prin decizia din 25 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de avocatul Barbacar Anatolie, în interesele SRL „Pecotox Air” și s-a menținut hotărârea din 22 februarie 2016 a judecătorei Centru mun. Chișinău.

La data de 26 septembrie 2016, conform sigiliului poștal (f.d. 112), SRL „Pecotox-Air”, prin intermediul avocatului Anatolie Barbacar, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 22 februarie 2016 a judecătoriei Centru mun. Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, ilegale și pasibile de a fi casate, deoarece instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia a fi aplicată.

Menționează că, actele administrative contestate sunt ilegale în fond ca fiind emise contrar prevederilor legii, au fost emise cu încălcarea procedurii stabilite și pasibile de a fi anulate de către instanța de contencios administrativ.

În acest sens indică că, controlul efectuat la SRL „Pecotox-Air” de către Casa Națională de Asigurări Sociale a avut loc în baza Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08 iunie 2012, adoptată și intrată în vigoare după producerea evenimentului și nu este aplicabilă speței, deoarece nu are efect retroactiv.

Declară că, în cazul în care căsătoria a fost înregistrată în termen mai mic de 9 luni până la data acordării concediului de maternitate, soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați, indemnizația de maternitate se stabilește cu condiția că în perioada de la data înregistrării căsătoriei și până la data acordării concediului de maternitate soția nu a realizat venit asigurat. La caz, indică că Iulia Madonova - persoana care nu a realizat venit asigurat și Alexandr Tocarenco au depus cerere la Oficiul Stare Civilă Botanica cu o lună anterior încheierii căsătoriei, manifestându-și intenția de a se căsători, ceea ce s-a realizat la data de 11 noiembrie 2011.

Susține că, rezultând din dispozițiile pct. pct. 41, 43, 47, 48 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plata indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, se constată cu certitudine că SRL „Pecotox-Air” nu urmează să restituie integral suma de 15120 lei la bugetul asigurărilor sociale de stat. Or, legalitatea procedurii privind stabilirea indemnizației a fost verificată de către organele competente și nu au fost constatate careva abateri de la prevederile legale. A fost stabilit cu certitudine prezența riscului asigurat conform deciziei de acordare a indemnizației de maternitate.

Opinează că, nu s-a constatat vina angajatorului la stabilirea și plata necuvenită a sumelor de la bugetul asigurărilor sociale de stat în rezultatul nerespectării prevederilor legislației în vigoare, or, dreptul de a adopta decizia de a refuza stabilirea indemnizației îi aparține în exclusivitate părâtului.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 25 iunie 2016, iar recursul a fost declarat la data de 26 septembrie 2016, conform sigiliului poștal (f.d. 112), de către SRL „Pecotox-Air”, prin intermediul avocatului Anatolie Barbacar.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la data de 18 iulie 2016 (f.d.100), însă, date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat la data de 26 septembrie 2016, conform sigiliului poștal (f.d. 112), de către SRL „Pecotox-Air”, prin intermediul avocatului Anatolie Barbacar, împotriva deciziei din 25 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de avocatul Anatolie Barbacar, în interesele SRL „Pecotox-Air” și va menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost pricinuită.

Rezultând din prevederile legale enunțate supra, precum și din dispozițiile art. 2 și art.3 ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conform art. 14 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislația nu prevede altfel. Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) nu se

extinde asupra actului administrativ cu caracter normativ.

Conform art. 16 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 24 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Conform art. 26 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

În conformitate cu art. 130 alin.(1)-(3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Din materialele pricinii rezultă că conform actului de control nr. 207 din 24 septembrie 2015, întocmit în privința SRL „Pecotox-Air”, s-a stabilit că în perioada anilor 2011-2014 au fost stabilite și achitate indemnizații din mijloacele Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat (BASS) în sumă de 38019,89 lei, dintre care: indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă în sumă de 22899, 89 lei, indemnizații de maternitate în sumă de 15120 lei (f.d.8-9).

Conform aceluiași act s-a menționat că la efectuarea controlului s-au depistat încălcări și anume că la determinarea indemnizației de maternitate soției aflate la întreținerea soțului, stabilită la locul de lucru de bază al soțului, a fost încălcat pct. 21 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005 (în vigoare la data survenirii riscului asigurat). S-a calculat concediul de maternitate lui Alexandr Tocarenco (certificatul de concediu medical seria 01 nr. 243160 din 07 noiembrie 2011) pentru perioada 07 noiembrie 2011-11 martie 2012, dar la momentul apariției riscului, Iulia Madonova nu era soția acestuia, căsătoria fiind înregistrată la data de 11 noiembrie 2011. Ca urmare, suma calculată și achitată în mărime de 15120 lei, nu se acceptă ca plată din mijloacele BASS (f.d.8-9).

Prin prescripția nr. X-01/09-6181 din 24 septembrie 2015, SRL „Pecotox-Air” a fost informată despre încălcările depistate și anume că s-a calculat soției lui Alexandr Tocarenco, aflate la întreținerea acestuia, concediu de maternitate, însă nu întrunea condițiile prevăzute de legislație, iar suma neacceptată în mărime de

15120 lei urmează să fie achitată la bugetul asigurărilor sociale în termen de 20 de zile lucrătoare de la data primirii prescripției (f.d.10). Concomitent, s-a menționat că informația despre înlăturarea încălcărilor depistate urmează a fi prezentată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sect. Botanica, în termen de 20 zile lucrătoare (f.d.10).

Tot aici, este de menționat că ambele înscrisuri au fost recepționate de SRL „Pecotox-Air” la data de 05 octombrie 2015 (f.d.11).

Conform art. 30 alin. (1) al Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08 iunie 2012, persoana supusă controlului este în drept să depună cerere prealabilă de contestare la organul de control sau la organul ierarhic superior ori să conteste în instanța de judecată delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului și procesul-verbal de control, în tot sau în parte. Contestarea actului direct în instanța de judecată exclude dreptul de contestare prealabilă la organul de control sau organul ierarhic superior.

Astfel, la data de 06 octombrie 2015, SRL „Pecotox-Air” prin cerere prealabilă adresată Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, cu expedierea copieii și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sect. Botanica, și-a exprimat dezacordul cu actul de control nr. 207 din 24 septembrie 2015, întocmit în privința SRL „Pecotox-Air” (f.d.12-13).

Prin refuzul nr. II-03/04-11201 din 21 octombrie 2015 a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, ultima a reiterat că au lipsit temeiurile legale la acordarea indemnizației de maternitate lui Alexandr Tocarenco pentru soția Iulia Tocarenco (Madonova), menținându-și poziția conform actului de control (f.d.14).

În consecință, la data de 19 noiembrie 2015 SRL „Pecotox-Air” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale mun. Chișinău, sect. Botanica solicitând anularea actului de control nr. 270 din 24 septembrie 2015, a prescripției nr. X-01/09-6181 din 24 septembrie 2015 și a refuzului Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. II-03/04-11201 din 21 octombrie 2015 (f.d.3-7).

Prin cererea înaintată reclamantul și-a exprimat dezacordul cu actele întocmite, inclusiv și refuzul privind anularea actului de control întocmit, invocând că în contextul prevederilor pct. pct. 41, 43 ale Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005, deoarece Iulia Madonova -persoana care nu a realizat venit asigurat și Alexandr Tocarenco au depus cerere la Oficiul Stare Civilă Botanica cu o lună anterior încheierii căsătoriei (11 noiembrie 2011), manifestându-și intenția de a se căsători, corect a fost stabilită și achitată indemnizația de maternitate.

Conform pct. 41 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005, indemnizația de maternitate se acordă integral la a 30-a săptămână de sarcină, pe o perioadă de 126 zile calendaristice, iar în cazul nașterilor complicate ori a nașterii a doi copii – de 140 zile calendaristice. În cazul sarcinilor

cu 3 sau mai mulți feți, indemnizația de maternitate se acordă integral la a 24-a săptămână de sarcină, pe o perioadă de 182 zile calendaristice.

Conform pct. 43 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005, în cazul înregistrării căsătoriei după producerea riscului asigurat (acordării concediului de maternitate), indemnizația de maternitate se stabilește soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați din data înregistrării căsătoriei și pînă la expirarea concediului de maternitate, fără a ține cont de condițiile prevăzute la pct.49 al prezentului Regulament.

Colegiul remarcă că aceste prevederi legale indicate supra au fost introduse ca rezultat al modificărilor efectuate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 544 din 08 iulie 2014, intrate în vigoare la data de 18 iulie 2014, care nu erau în vigoare la survenirea cazului asigurat (07 noiembrie 2011).

Această constatare ține și de prevederile pct. pct. 47, 48, 49, 53 ale Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, invocate de partea reclamantă, care, de asemenea, au fost introduse ca rezultat al modificărilor operate în Regulamentul respectiv prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 544 din 08 iulie 2014, intrate în vigoare la data de 18 iulie 2014.

Conform art. 1 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08.07.1999, indemnizație de maternitate reprezintă o formă de protecție socială ce constă dintr-o sumă de bani acordată prin sistemul public de asigurări sociale femeilor asigurate, precum și celor care au încetat plata contribuției de asigurări sociale în condițiile prevăzute de lege, în caz de naștere a copilului.

Conform pct. 1 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005, dreptul la indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale (în continuare - indemnizații) îl au asigurații sistemului public de asigurări sociale și șomerii în perioada beneficierii de ajutor de șomaj (în continuare - șomeri), cu domiciliu sau reședință în Republica Moldova.

Conform pct. 12 lit.d) al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005 (în vigoare la data de 07 noiembrie 2011), asigurații sistemului public de asigurări sociale au dreptul la indemnizații în caz de maternitate (sarcină și lăuzie).

Conform pct. 21 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005 (în vigoare la data de 07 noiembrie 2011), indemnizația de maternitate (sarcină și lăuzie) se stabilește asiguraților, soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați și șomerilor care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal.

Conform aceluiași punct al Regulamentului, soția se consideră aflată la întreținerea soțului asigurat dacă, la data apariției dreptului la indemnizație de maternitate, nu este angajată în muncă și nu este persoană asigurată de riscul respectiv (maternitate), fapt care se confirmă prin carnetul de muncă, iar după implementarea evidenței personificate în sistemul public de asigurări sociale – prin certificat eliberat de organele de asigurări sociale.

În cazul în care soția se află la întreținerea soțului salariat, indemnizația de maternitate se stabilește pe numele soției. Faptul că persoana în cauză este soția angajatului se va confirma prin buletinul de identitate și adeverința de căsătorie.

Raportând speța dată la normele de drept precitate, Colegiul apreciază ca fiind corecte constările instanțelor ierarhic inferioare la capitolul precum că la data de 07 noiembrie 2011, data survenirii riscului asigurat (maternitatea), Iulia Madonova nu era soția lui Alexandr Tocarenco, în condițiile când căsătoria a fost înregistrată oficial la data de 11 noiembrie 2011.

Or, argumentul părții reclamante precum că cererea privind înregistrarea căsătoriei a fost depusă cu o lună înainte de producerea evenimentului (înregistrarea căsătoriei) și precum că și-au manifestat intenția întru înregistrarea căsătoriei este irelevant, deoarece legislația în vigoare stabilește expres obligativitatea deținerii statului de soț, pe când Iulia Madonova la data de 07 noiembrie 2011 nu deținea acest statut.

Mai mult, pct. 21 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005 (în vigoare la data de 07 noiembrie 2011), reiterat *supra*, prevede că confirmarea faptului precum că este soția angajatului are loc prin buletinul de identitate și adeverința de căsătorie.

În speță, Colegiul relevă că Iulia Madonova a devenit soția lui Alexandr Tocarenco (angajatul SRL „Pecotox-Air”) la data de 11 noiembrie 2011, ceea ce se confirmă prin copia certificatului de căsătorie (f.d.18) și copia buletinului de identitate (f.d.17).

Pct. 15 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 108 din 03 februarie 2005, prevede că indemnizațiile se stabilesc în baza certificatului de concediu medical și certificatului prevăzut la anexa nr.2 la prezentul Regulament, iar în cazul pierderii acestora – în baza duplicatelor eliberate în modul stabilit. Alte documente nu pot servi drept temei pentru stabilirea indemnizației.

În acest sens, Colegiul decelează că indemnizația de maternitate pe numele Iuliei Madonova a fost calculată în baza certificatului de concediu medical Seria 01 nr. 243160 eliberat la data de 07 noiembrie 2011 (f.d.15), adică anterior înregistrării căsătoriei (11 noiembrie 2011) între Iulia Madonova și Alexandr Tocarenco și respectiv obținerea statutului de soție care-i permitea în condițiile legislației în vigoare de a beneficia de indemnizație de maternitate ca fiind aflată la întreținerea soțului angajat.

La caz, Colegiul apreciază ca fiind corecte constatările instanțelor ierarhic inferioare precum că SRL „Pecotox-Air” nu a avut temei legal pentru achitarea

indemnizației de maternitate Iuliei Madonova ca soției aflate la întreținerea soțului angajat Alexandr Tocarenco începând cu data de 07 noiembrie 2011 până la 12 martie 2012, în condițiile când riscul asigurat (maternitatea) a parvenit la data de 07 noiembrie 2011, însă, căsătoria între Iulia Madonova și Alexandr Tocarenco a fost înregistrată la data de 11 noiembrie 2011, adică ulterior survenirii riscului asigurat.

Tot aici, este de menționat că normele legale la care se referă recurentul și anume art. 16 alin.(1), (5) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, în variantă expusă, sunt modificări survenite ulterior datei de 07 noiembrie 2011 și nu sunt aplicabile speței date. Or, în varianta nemodificată fiind păstrată doar o parte a dispoziției aliniatului (1) și anume că asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților salariați și șomerele care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate.

Sub acest aspect, Colegiul reliefă că condiția de bază pentru a beneficia de indemnizația de maternitate ca persoană aflată la întreținerea angajatului, este să fii soția acestuia la momentul survenirii riscului asigurat, însă, la caz, această condiție nu este întrunită.

Colegiul consideră irelevant argumentul recurentului precum că legalitatea procedurii privind stabilirea indemnizațiilor a fost verificată de către organele competente și nu ar fi fost stabilite careva abateri de la cadrul legal, or, legislația în vigoare nu interzice efectuarea controalelor asupra activității agenților economici referitor la exercitarea unor drepturi și obligații legale și ulterior.

Cu referire la prevederile art. 32 alin. (1) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, invocate de recurent, conform cărora angajatorul sau funcționarii caselor teritoriale de asigurări sociale din a căror vină au fost stabilite și plătite necuvenit sume de la bugetul asigurărilor sociale de stat, ca urmare a nerespectării prevederilor legislației în vigoare, sunt obligați să le restituie, Colegiul notează că aceste prevederi legale sunt relevante în cazul soluționării nemijlocit a pricinii privind încasarea plății care ar fi fost achitată necuvenit, dar nicidecum în cadrul verificării legalității actelor întocmite ca rezultat al controlului efectuat prin prisma contenciosului administrativ, chiar și dacă suma achitată necuvenit ar fi fost stabilită în rezultatul controlului efectuat.

Mai mult, partea reclamantă contestând actele pârâtului prin prisma contenciosului administrativ a invocat în mare parte prevederi legale adoptate sau modificate ulterior survenirii riscului asigurat-07 noiembrie 2011, care ar stabili dreptul Iuliei Tocarenco de a beneficia de indemnizație de maternitate ca persoana aflată la întreținerea angajatului Alexandr Tocarenco, însă, aceleași norme prevăd expres deținerea statului de „soț”.

Tot aici, este de menționat și faptul că partea reclamantă nu a invocat careva circumstanțe de fapt sau de drept relevante perioadei de referință ce ar stabili ilegalitatea actelor întocmite în rezultatul controlului efectuat de către pârât.

Colegiul precizează că în speță nu poate fi invocată încălcarea art. 47 al Constituției Republicii Moldova ce garantează dreptul la asistență și protecție

socială, or, legislația în vigoare stabilește anumite condiții pentru a beneficia de anumite facilități sau indemnizații, la caz.

Cu referire la argumentul precum că speței date nu ar fi aplicabile prevederile Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08 iunie 2012 deoarece ar fi adoptată și intrată în vigoare ulterior evenimentului verificat, Colegiul menționează că conform actului de control nr. 207 din 24 septembrie 2015 se distinge că a fost supusă controlului perioada 01 ianuarie 2011-31 decembrie 2014.

Mai mult, Colegiul reține că Legea enunțată *supra* era în vigoare la data dispunerii efectuării controlului și emiterea actelor relevante acestuia, or, această Lege a servit ca temei întru efectuarea controlului, dar însăși încălcările admise au fost constatate conform normelor de drept în vigoare la perioada de referință.

Astfel, argumentul recurentul la acest capitol nu poate constitui temei de casare a actelor contestate, în condițiile când norma respectivă a stat la baza dispunerii efectuării controlului.

Referitor la termenul de prescripție invocat de recurent că ar fi fost omis de pârât întru înaintarea pretențiilor formulate, rezultând din prevederile art. 267 alin.(1) Cod civil, Colegiul remarcă că acest aspect vizează nemijlocit litigiul privind încasarea sumei și nu poate fi soluționat prin prisma contenciosului administrativ în condițiile când se verifică doar legalitatea actelor administrative întocmite de pârât. Chiar și în condițiile când prescripția contestată, întocmită în rezultatul controlului efectuat concomitent cu actul de control, vizează un termen întru restituirea sumei de 15120 lei ce ar fi achitată eronat cu titlu de indemnizație de maternitate, Colegiul remarcă că litigiul în pricină vizează pretențiile reclamantului, dar nicidecum pretențiile părții pârâte. Or, încasarea sumei de 15120 lei pretinsă conform prescripției contestate poate constitui obiect al unui litigiu separat, doar că statutul procesual de reclamant în astfel de litigiu l-ar deține Casa Națională de Asigurări Sociale.

La caz, Colegiul reține că instanța ierarhic inferioară pripit s-a expus sub aspectul dat, în condițiile când însăși prescripția, întocmită de pârât, ce ar stabili suma pasibilă restituirii la bugetul asigurărilor sociale este supusă controlului legalității prin prisma contenciosului administrativ.

Totodată este de menționat că motivarea instanțelor de judecată precum că prescripția întocmită de către pârât nu este tardivă, deoarece prevede încasarea unor sume cu statut de obligații fiscale care se prescriu în termen de șase ani, este eronată.

La acest capitol, Colegiul indică că indemnizația de maternitate nu poate fi catalogată ca fiind o obligație fiscală, deoarece nu cade sub incidența art. 30 alin.(2) lit. a) al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999. După cum s-a specificat, indemnizația de maternitate reprezintă o formă de protecție socială ce constă dintr-o sumă de bani acordată prin sistemul public de asigurări sociale femeilor asigurate, precum și celor care au încetat plata contribuției de asigurări sociale în condițiile prevăzute de lege, în caz de naștere a copilului și deci nu poate fi inclusă la categoria obligațiilor fiscale.

Respectiv argumentul instanțelor inferioare precum că obligația impusă recurentului se prescrie în șase ani este greșită.

Mai mult de atât, Colegiul relevă că în speță se apreciază legalitatea întocmirii prescripției-actului administrativ de către pârât. Obiect al litigiului dedus judecății nu este cerința de încasare a sumei căreia reclamantul s-ar putea opune prin invocarea împlinirii prescripției extinctive.

Prin urmare, atât argumentele recurentului, cât și motivarea instanțelor de judecată în sensul tardivității prescripției prin invocarea art.art.267, 271 Cod civil și art. 30 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999 sunt irelevante și greșite.

În consecință, Colegiul consideră juste și conform prevederilor legale constatările instanțelor ierarhic inferioare privind legalitatea actelor contestate, în condițiile când legislația în vigoare stabilește expres și deținerea statului oficial de soție aflat la întreținerea persoanei angajate, pe lângă faptul că nu ar fi angajată în câmpul muncii și nu este asigurată de riscul respectiv (maternitate), ca condiție obligatorie pentru stabilirea indemnizației de maternitate.

Or, recurentul contestând actele judecătorești ale instanțelor ierarhic inferioare adoptate la caz, nu a invocat careva prevederi legale relevante perioadei de referință ce ar stabili dreptul la indemnizația de maternitate anterior înregistrării căsătoriei, adică obținerii statutului oficial de soție.

CEDO reiterează că, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61). Instanțele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărârii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27).

Prin urmare, Colegiul conchide că instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea actelor de dispoziție, s-au conformat rigorilor legii, iar actele judecătorești adoptate răspund argumentelor atât părții reclamante, cât și părții pârâte. Or, dezacordul recurentului cu deciziile instanțelor ierarhic inferioare nu constituie temei de casare a acestora, în condițiile când acestea sunt adoptate rezultând din circumstanțele pricinii raportate la normele de drept material aplicabile speței date.

Colegiul notează și faptul că în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În circumstanțele de fapt și de drept menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Pecotox-Air”, prin intermediul avocatului Anatolie Barbacar și va menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Barbacar Anatolie, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Pecotox-Air”.

Se menține decizia din 25 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 22 februarie 2016 a judecătorei Centru, mun.Chișinău, adoptate în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Pecotox-Air” împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău privind anularea actului de control nr. 270 din 24.09.2015, a prescripției nr. X-01/09-6181 din 24.09.2015 și a refuzului Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. II-03/04-11201 din 21.10.2015.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Mariana Pitic

Oleg Sternioală